

בש"פ 2882/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 2882/19

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' הנשיאה ר' יפה-כ"ץ) בבע"ח 9955-03-19 מיום 25.3.2019

תאריך הישיבה: כ"ו בניסן התשע"ט (1.5.2019)

בשם העורר: עו"ד אריאל עטרי

בשם המשיבה: עו"ד טל (אדיר) כהן

החלטה

1. הרקע הצריך לענייננו פורט בהחלטה קודמת בעניינו של העורר ונעמוד על כן על הדברים בתמצית (בש"פ 213/19 פלוני נ' מדינת ישראל) (6.2.2019) (להלן: החלטת השופט שטיין)). העורר הורשע ביום 19.6.2018 בשורת עבירות מין ואלימות חמורות שביצע בביתו, בגילאים 8-17, וביום 1.11.2018 נגזר עליו עונש של 24 שנות מאסר בפועל, וכן מאסר על תנאי ופיצויים, כפי שפורטו בגזר הדין של בית המשפט המחוזי (כב' הנשיאה ר' יפה-כ"ץ, סגן הנשיאה י' צלקובניקוהשופט א' ואגו).

2. העורר החליף את ייצוגו לצורך הגשת ערעור על פסק הדין, ובהמשך לכך פנה הסניגור החדש (להלן: בא כוחו של העורר) לסניגורית הקודמת וביקש ממנה לקבל העתק מחומר החקירה ומתיק המוצגים בהליך. במקביל, פנה בא כוחו של העורר לנציגי המשיבה, וביקש לקבל העתק מחומר החקירה ומהתכתובות שהוחלפו בין בא כוח המשיבה לבין המומחים מטעם המאשימה. משפניות אלו לא נשאו פרי, פנה העורר ביום 19.11.2018 לבית המשפט המחוזי בבקשה לעיון בחומרי חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק) וזו נדחתה בהחלטה מיום 25.12.2018 (להלן: הבקשה לעיון). בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטת ח' סלוטקי) קבע כי אין לו סמכות לדון בבקשה מכיוון שהסתיים ההליך שהתקיים בעניינו של העורר לפני בית המשפט המחוזי, שגזר את דינו. העורר הגיש ערר על החלטה זו, אשר נדון בהחלטת השופט שטיין.

להשלמת התמונה יוער כי ביני לביני, ביום 2.12.2018 הגיש העורר לבית משפט זה הודעת ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי, ובהמשך התקבלה בקשתו להאריך את מועד הגשת נימוקי הערעור (החלטת כב' הרשמת ש' עבדיאן מיום 23.1.2019).

3. מפאת חשיבות האמור בהחלטת השופט שטיין לענייננו, נעמוד על הקביעות העיקריות שבה. אשר לשאלת סמכותו של בית המשפט המחוזי לדון בבקשה לעיון, נקבע בהחלטה כי הערכאה הדיונית מוסמכת לדון בבקשה לפי סעיף 74 לחוק עד להפיכת פסק דינה לחלוט או עד להגשת ערעור על פסק הדין, לפי המוקדם (החלטת השופט שטיין, פסקה 16). משכך, מכיוון שהבקשה לעיון הוגשה לבית המשפט המחוזי עובר למועד הגשת הערעור, היה בית המשפט המחוזי מוסמך לדון בה. עוד נקבע כי לא היה מקום לקבל את הבקשה לעיון בחומרי חקירה לפי סעיף 74 לחוק, מכיוון שהתביעה מילאה את חובתה להעביר את החומרים הבאים בגדרו של סעיף זה ואין לעורר זכות לחיבה להעבירם בשנית (שם, פסקה 21). בצד האמור נקבע כי ניתן להכיר בזכותו של מי שהורשע בדין לקבל מהתביעה מסמכים הנדרשים לצורך הגשת ערעור מכוח הזכות החוקתית להליך הוגן. כך, המותב שדן בערעור מוסמך, מכוח סמכותו הטבועה, לחייב את רשויות התביעה בהעברת מסמכים אלה, אם יש בהם "פוטנציאל ממשי להפיכת הקערה על פיה" (שם, פסקאות 31 ו-33). אשר לחומרים שביקש העורר בעניין תיעוד המפגשים של נציגי הפרקליטות והמומחים מטעמה עם המתלוננת במקרה דנא - נקבע כי אלה לא באים בגדר "חומר חקירה" כמשמעו בסעיף 74 לחוק וכי יש בדרישה זו משום "מסע דיג" מצד העורר (שם, פסקה 38). בסוף דברים אלה ציין בית המשפט כי ככל שברצונו של העורר לקבל לידיו ראיות פרטניות לצורך ערעורו, פתוחה בפניו הדרך להגיש למותב שידון בערעור בקשה פרטנית מנומקת, ביחס לכל ראיה בה הוא חפץ (שם, פסקה 40). הודגש כי ראיות אלו אינן בגדר "חומרי חקירה" כמשמעות המונח בסעיף 74 לחוק.

4. ביום 5.3.2019, לאחר מתן החלטת השופט שטיין, הגיש העורר בקשה נוספת לבית המשפט המחוזי, שהוכתרה "בקשה לגילוי חומר חקירה" (להלן: הבקשה השנייה) ובה נטען כי מדובר בהמשך לבקשה לעיון, שלא נדונה לגופה בשל הקביעות לגבי היעדר סמכות עניינית. בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' הנשיאה ר' יפה-כ"ץ) דחה את הבקשה השנייה וקבע כי הבקשה לעיון הוכרעה - הן בשאלת הסמכות, הן בטענות שהועלו בה לגופן. עוד נקבע כי הבקשה השנייה אינה אלא בקשה חדשה שהסמכות לדון בה - על פי החלטת השופט שטיין - מסורה לבית המשפט שלעורר. בנוסף נפסק, נוכח דברים אלה, כי אין מקום לדון במותב שאמור לדון בבקשה.

5. להחלטה זו מכון הערר שלפניי. לטענת העורר הבקשה לעיון שהגיש, היינו: הבקשה הראשונה שהוגשה לבית המשפט המחוזי, לא נדונה לגופם של דברים במסגרת דיון במעמד הצדדים. לכן לעמדת העורר - נוכח הקביעה בהחלטת השופט שטיין כי בית המשפט המחוזי היה מוסמך לדון בה במועד הגשתה - יש להורות על החזרת הבקשה לעיון לבית המשפט המחוזי, שיכריע בה לגופה. העורר טוען כי במצב הדברים הנוכחי, דחיית הבקשה לעיון (שהוגשה

לפני הגשת הערעור) על בסיס הקביעה השגויה בעניין חוסר סמכות, הביאה לפגיעה בזכותו להעמיד את ההכרעה בבקשה זו לגופה לביקורת שיפוטית של ערכאת הערעור. כמו כן, לטענת העורר, החלטת השופט שטיין לא הכריעה בבקשה לעיון לגופם של דברים, והדברים במישור זה נאמרו בה בבחינת הערת אגב בלתי מחייבת. עוד טוען העורר כי בהחלטת בית המשפט המחוזי בבקשה השנייה נפל פגם נוסף, בכך שהמוטב שדן בה הוא זה שלפניו התנהל ההליך העיקרי אשר במסגרתו הוחלט להרשיע את העורר.

6. בדיון שלפני טענה באת כוח המשיבה כי יש לדחות את הערר דנן, שאינו אלא ניסיון להחיות מחדש את הבקשה לעיון ולשנות מהחלטת השופט שטיין, שדנה והכריעה בערר על ההחלטה באותה בקשה. המשיבה ציינה כי אמנם היא סבורה כי אין לנאשם בפלילים זכות לפנות לערכאה הדיונית בבקשה לקבל חומרי חקירה לפי סעיף 74 לחוק לאחר שניתן גזר דין וכי לא ניתן להגיש בקשות מסוג זה אף לערכאת הערעור, אולם בהינתן החלטת השופט שטיין – בדיון נדחתה בקשתו השנייה על ידי בית המשפט המחוזי.

7. לאחר שעיינתי בערר ובצרופותיו והאזנתי לטענות הצדדים בדיון שלפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דינו להידחות. כאמור, הבקשה הראשונה שהגיש העורר לעיון בחומרי חקירה ולקבלת מסמכים נוספים מהמשיבה נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי בקביעה כי אין לו סמכות לדון בה. נכון הוא כי בהחלטת השופט שטיין נקבע כי לבית המשפט המחוזי הייתה הסמכות – במועד הגשת הבקשה לעיון – לדון בה, אולם בהמשך ההחלטה נקבע מפורשות כי הסמכות לדון בבקשות מעין אלו לאחר הגשת הערעור מסורה לבית המשפט של הערעור (וידגש כי אינני נדרש לגופה של הכרעה זו). מכל מקום, לא ניתן להיעתר לבקשתו של העורר להחזיר את הדיון בבקשה הראשונה לבית המשפט המחוזי, מקום שבו זו נדונה והוכרעה על ידי בית משפט זה בהליך הערר במסגרת החלטת השופט שטיין, ודי בכך כי להביא לדחיית הערר הנוכחי. עוד אציין, הגם שאין חולק כי בקשה לפי סעיף 74 לחוק צריכה להידון על ידי בית המשפט המחוזי במסגרת דיון במעמד הצדדים (ראו למשל בש"פ 7973/14 הירשמן נ' מדינת ישראל (4.12.2014)), בנסיבות שנוצרו בענייננו – כאשר ברור על פני הדברים כי נוכח החלטת השופט שטיין בערר אין מקום לשוב ולהידרש לבקשה לעיון – אינני סבור כי נפל פגם בכך שההחלטה בבקשה השנייה ניתנה בכתובים בלבד (השוו לע"פ 423/14 סיטון נ' עיריית תל אביב, פסקה 3 (16.1.2014)). משזוהי מסקנתי למותר הוא להידרש לטענות העורר בדבר זהות המוטב שקיבל את ההחלטה בבקשה השנייה.

הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, כ"ז בניסן, תשע"ט (2.5.2019).

ש ו פ ט